

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ**

**“Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында”
Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында**

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2015 елның 10 июнендә
кабул ителде

1 статья

“Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында” 2005 елның 1 апрелдәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 4 (I өлеш), № 12 (IV өлеш); 2007, № 1 (I өлеш), № 12 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2012, № 3; 2013, № 1, № 3; 2014, № 1 – 2), аны түбәндәге редакциядә бәян итеп, үзгәрешләр кертергә:

“Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында

Татарстан Республикасы Законы

1 статья. Татарстан Республикасында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкаръләрен) саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салу

Татарстан Республикасында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкаръләрен) саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салу Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Мәдәният турында Россия Федерациясе законнары нигезләре нигезләмәләренә таяна һәм “Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкаръләре) турында” 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Федераль закон), аның нигезендә кабул ителә торган башка федераль законнар, Россия Федерациясенә бүтән норматив хокукый актлары, әлеге Закон,

Татарстан Республикасының башка законнары һәм Татарстан Республикасының бүтән норматив хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

2 статья. Әлеге Законның жайга салу предметы

1. Әлеге Закон Татарстан Республикасында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) (алга таба – мәдәни мирас объектлары) саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге, шул исәптән мәдәни мирас объектларын ачыклау һәм исәпкә алу, мәдәни мирас объектлары сакланышын тәэмин итү өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне, шулай ук Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә региональ дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләрне жайга сала.

2. Әлеге Законда кулланыла торган терминнар һәм төшенчәләр Федераль закондагы мәгънәләрендә кулланыла.

3 статья. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре

1. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне законнар белән жайга салу;

2) мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге Татарстан Республикасы законнары үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

3) законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

2. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы Президенты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Татарстан Республикасы вәкаләтләре чикләрендә мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә дәүләт сәясәтен билгеләү;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына гамәлгә ашыру өчен тапшырылган мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге Россия Федерациясе вәкаләтләрен башкару эшчәнлеген Федераль закон нигезендә оештыру;

3) законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

3. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы

Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт программаларын эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру;

2) үз вәкаләтләре чикләрендә Татарстан Республикасы милкендәге мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану һәм аларны популярлаштыру өлкәсендә дәүләт идарәсен, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын һәм ачыкланган мәдәни мирас объектларын дәүләт саклавын гамәлгә ашыру;

3) региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларының, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларының, ачыкланган мәдәни мирас объектларының торышына, аларны тотуга, саклап калуга, алардан файдалануга, аларны популярлаштыруга һәм дәүләт саклавына региональ дәүләт күзәтчелеген оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгеләү;

4) Федераль законда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларының тарихи-мәдәни әһәмияте категориясен үзгәртү турында карарлар, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларының тарихи-мәдәни әһәмияте категориясен үзгәртү хакында карарлар кабул итү;

5) Федераль законның 22 статьясындагы 1 пунктнда билгеләнгән очракларда мәдәни мирас объектынның тарихи-мәдәни әһәмияте категориясен үзгәртү турында мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы карарларын килештерү;

6) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын яисә жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертү турында карар кабул итү тәртибен билгеләү;

7) Федераль закон нигезләмәләре нигезендә дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы өчен түләү күләмен билгеләү тәртибен раслау;

8) Татарстан Республикасы территориясендә федераль әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлык булдыру, аның чикләрен һәм аны тоту режимын раслау турындагы карарны килештерү;

9) региональ әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлык булдыру турында карар кабул итү, аны тоту режимын раслау;

10) Татарстан Республикасы милкенә яисә муниципаль милеккә карый торган, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән, торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объектлары (алга таба – торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объектлары) өчен ташламалы аренда түләвен билгеләү тәртибен урнаштыру;

11) законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4 статья. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы

1. Татарстан Республикасы вәкаләтләре чикләрендә мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы чараларын Федераль законда каралмаган функцияләр бирелмәгән, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге вәкаләтле органы (алга таба – Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы) гамәлгә ашыра.

2. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын, ачыкланган мәдәни мирас объектларын дәүләт саклавы;

2) мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендә региональ дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыру;

3) Татарстан Республикасы милкендәге мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану һәм аларны популярлаштыру;

4) Татарстан Республикасы тарихы һәм мәдәнияте өчен аерым әһәмияткә ия тарихи жирлекләрнең (алга таба – региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр) исемлеген, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең саклау предметын, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясе чикләрен раслау;

5) мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектын яисә жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын буларак кертү яисә объектны күрсәтелгән реестрга кертүне кире кагу турында карар кабул итү;

6) региональ әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлык чикләрен билгеләү;

7) региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләренә карата әзерләнгән генераль планнар проектларын, жирләрдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре проектларын килештерү;

8) Федераль законның 47³ статьясындагы 4 пунктында каралган очракта федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын тоту һәм алардан файдалану таләпләрен, Федераль законның 47³ статьясындагы 4 пунктында каралган очракта федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларыннан (исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана торган федераль әһәмияттәге аерым мәдәни мирас объектларыннан тыш) файдалана алуны тәмин итү таләпләрен, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын саклап калу таләпләрен, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын тоту һәм алардан файдалану таләпләрен, Федераль законның 47³ статьясындагы 4 пунктында каралган очракта региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларыннан файдалана алуны тәмин итү таләпләрен, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын саклап калу таләпләрен, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын тоту һәм алардан файдалану таләпләрен, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларыннан файдалана алуны тәмин итү таләпләрен билгеләү, Федераль законның 47⁶ статьясындагы 7 пункты нигезендә мәдәни мирас объектлары милекчеләренең яисә башка законлы хужаларының саклау йөкләмәләрен әзерләү

һәм раслау;

9) истәлекле урын территориясе чикләрендәге һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларында тышкы реклама таратуны тыюны яисә чикләүне, шулай ук Федераль законның 47⁶ статьясындагы 7 пунктында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә аны тарату таләпләрен билгеләү;

10) законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

5 статья. **Жирлекләренә һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары вәкаләтләре**

1. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә жирлекләренә һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) жирлекләр һәм шәһәр округлары милкендәге мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану һәм аларны популярлаштыру;

2) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын дәүләт саклавы;

3) жирле (муниципаль) әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлыкны оештыру тәртибен билгеләү;

4) ачыкланган мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын буларак кертү турындагы карарны килештерү, шулай ук жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын территориясе чикләрен һәм аннан файдалану режимын килештерү;

5) Федераль законның 22 статьясында билгеләнгән очрақларда мәдәни мирас объектын тарихи-мәдәни әһәмияте категориясен үзгәртү турында мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы, Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы карарларын килештерү;

6) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклау зоналары чикләрен, әлеге зоналар чикләрендә билгеләнә торган жирләрдән файдалану режимын һәм шәһәр төзелеше регламентларын килештерү;

7) әлеге Законда билгеләнгән очрақларда муниципаль милектәге мәдәни мирас объектларына карата ташламалы аренда түләвен һәм аның күләмнәрен билгеләү;

8) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектын саклап калу эшләрен уздыруга йөкләмә һәм рөхсәт бирү;

9) законнарда каралган башка вәкаләтләр.

2. Жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты яисә Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы белән тиешле муниципаль берәмлекләр территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзәргә хокуклы.

6 статья. Мәдәни мирас объектларын саклап калуда, алардан файдалануда, аларны популярлаштыруда һәм дәүләт саклавында ижтимагый һәм дини берләшмәләренң ярдәм күрсәтүе

Ижтимагый һәм дини берләшмәләр дәүләт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарә органнарына мәдәни мирас объектларын саклап калуда, алардан файдалануда, аларны популярлаштыруда һәм дәүләт саклавында Россия Федерациясе законнары нигезендә ярдәм күрсәтергә хокуклы.

7 статья. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы гамәлләрен финанслау чыганакалары

1. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы гамәлләрен финанслау чыганакалары түбәндәгеләр була:

- 1) федераль бюджет;
- 2) Татарстан Республикасы бюджеты;
- 3) бюджеттан тыш акчалар;
- 4) жирле бюджетлар.

2. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы гамәлләрен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре чикләрендә финанслау, Россия Федерациясе тарафыннан тапшырылган вәкаләтләр кысаларында башкарыла торган гамәлләрдән тыш, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына Россия Федерациясе тарафыннан мәдәни мирас объектларына карата тапшырылган вәкаләтләренә гамәлгә ашыруга акчалар Татарстан Республикасына федераль бюджеттан федераль законнарда каралган күләмдәге субвенцияләр рәвешендә бирелә.

3. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы гамәлләрен финанслауга бюджеттан тыш акчалар жәлеп итү һәм аларны тоту федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасы үз бюджет акчалары исәбеннән федераль милектәге мәдәни мирас объектларын саклап калу һәм популярлаштыру гамәлләрен финанслауда һәм федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын дәүләт саклавында катнашырга хокуклы.

5. Татарстан Республикасы һәм Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекләр үзләренң бюджет акчалары исәбеннән дини оешмалар милкендәге Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренң) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларын һәм дини билгеләнештәге ачыкланган мәдәни мирас объектларын саклап калу гамәлләренә финанс ярдәме күрсәтергә хокуклы.

8 статья. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт программалары

1. Мәдәни мирас объектларын саклап калуны, алардан файдалануны, аларны популярлаштыруны һәм дәүләт саклавын тәэмин итү максатларында мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә федераль программалар һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт программалары гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт программалары федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә эшләнә, раслана һәм гамәлгә ашырыла.

3. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт программаларының заказчысы Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы була.

9 статья. Мәдәни мирас объектларын саклап калу эшләренә үз акчаларын керткән физик һәм юридик затларга бирелә торган ташламалар һәм компенсацияләр

1. Татарстан Республикасы милкендәге яисә муниципаль милектәге мәдәни мирас объектына аренда хокукында ия булучы, шушы объектны саклап калуның Федераль законның 40 – 45 статьяларында каралган эшләренә үз акчаларын керткән һәм Федераль закон, әлегә Закон нигезендә әлегә эшләренәң үтәләшен тәэмин иткән физик яисә юридик зат ташламалы аренда түләвенә хокуклы.

Татарстан Республикасы милкендәге яисә муниципаль милектәге мәдәни мирас объектларына карата ташламалы аренда түләвен һәм аның күләмнәрен билгеләү тиешенчә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты яисә жирле үзидарә органнары тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә башкарыла.

2. Татарстан Республикасы милкендәге яисә муниципаль милектәге мәдәни мирас объектына аренда хокукында ия булучы һәм Федераль закон, әлегә Закон нигезендә шушы объектны саклап калу эшләрен башкаруны тәэмин иткән физик яисә юридик зат тоткан чыгымнар яисә чыгымнарның өлеше суммасына билгеләнгән аренда түләвен киметергә хокуклы.

Күрсәтелгән компенсацияне бирү тәртибе һәм аның күләме аренда шартнамәсе белән билгеләнә.

3. Физик яисә юридик затка ташламалы аренда түләвен бирү йә билгеләнгән аренда түләвен киметү мөмкинлеге турындагы бәяләмә, әлегә затның фикерен исәпкә алып, Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан бирелә.

4. Региональ аһәмияттәге мәдәни мирас объекты милекчәсе булган йә мәдәни мирас объектыннан түләүсез файдалану шартнамәсе нигезендә файдаланучы һәм үз

акчалары исәбеннән аны саклап калу эшләрен башкаручы физик яисә юридик зат мондый эшләрене Федераль закон нигезендә үтәгәндә үзе тоткан чыгымнар өчен компенсация алырга хокуклы.

Компенсация түләү тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

10 статья. Торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объектларын арендага тапшырганда физик һәм юридик затларга бирелә торган ташламалар

1. Файдаланылмый торган, торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объектлары әлеге статьяда билгеләнгән таләпләрне үтәгәндә физик яисә юридик затларга 49 елга кадәр вакытка, ташламалы аренда түләвен билгеләп, түбәндәгечә арендага бирелергә мөмкин:

Татарстан Республикасы милкендәге – Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органы карары белән; муниципаль милектәге – мәдәни мирас объекты урнаша торган территориядәге жирле үзидарә органы карары белән ул үзе билгеләгән тәртиптә.

2. Ташламалы аренда түләве Татарстан Республикасы милкенә яисә муниципаль милеккә караган, торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объекттын арендау шартнамәсен төзү хокукына аукцион уздыру нәтижәләре буенча мондый шартнамә төзелгән көннән билгеләнә.

3. Татарстан Республикасы милкенә яисә муниципаль милеккә караган, торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объектларын арендага бирү тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

4. Татарстан Республикасы милкенә яисә муниципаль милеккә караган, торышы канәгатьләнерлек булмаган мәдәни мирас объекттын арендау шартнамәсенә мөһим шарты булып Федераль законның 47⁶ статьясында каралган саклау йөкләмәсе нигезендә арендачының мондый мәдәни мирас объекттын саклап калу эшләрен башкару бурычы тора, аларны үтәү вакыты күрсәтелгән мәдәни мирас объекттын арендага тапшырган көннән алып жиде елдан артмаска тиеш, моңа мәдәни мирас объекттын саклап калуның проект документациясен әзерләү һәм килештерү вакыты да керә, ул шушы объектны арендага тапшырган көннән алып ике елдан артмаска тиеш.

5. Күрсәтелгән шартны арендачы үтәмәгән очракта, шартнамә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә өзелергә тиеш.

6. Татарстан Республикасы милкенә яисә муниципаль милеккә караган, торышы канәгатьләнерлек булмаган, әлеге статьяда каралган аренда шартнамәсе буенча арендачыга бирелгән мәдәни мирас объекттын субарендага бирү, аренда шартнамәсе буенча үз хокукларын һәм бурычларын башка затка тапшыру, күрсәтелгән мәдәни мирас объекттын түләүсез файдалануга бирү, аренда хокукларының залогы һәм аларны мөлкәт кертәме буларак коммерциячел булмаган оешмаларга яисә пай кертәме буларак житештерү кооперативларына кертү рөхсәт ителми.

11 статья. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектның тарихи-мәдәни кыйммәтен билгеләү эшен оештыру тәртибе

1. Мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы, мәдәни мирас объектларын саклауның муниципаль органы, физик яисә юридик зат Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органына мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектны Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә) бердәм дәүләт реестрына кертү турында гариза (алга таба – гариза) жибәрергә хокуклы.

2. Гариза, объектның урнашкан урыны (объектның адресы яисә ул булмаганда объект урнашкан урынның тасвирламасы) һәм аның тарихи-мәдәни кыйммәте турында белешмәләр күрсәтеләп, язма рәвештә жибәрелә.

3. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы гаризаны теркәгән көннән алып утыз календарь көн дәвамында мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектны карауны башкаручы затларны күрсәтеп, шушы объектны карауны уздыру, шулай ук мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендәге белгечләрне жәлеп итү турында боерык чыгара.

4. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектны карау йомгаклары буенча карау акты төзелә, ул Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органының вазыйфай затлары, карауны уздырган мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендәге жәлеп ителгән белгечләр тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы житәкчесе тарафыннан раслана.

5. Карау актында мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектның тарихи-мәдәни кыйммәтен ачыклау йә аның булмавы факты чагылдырыла һәм әлеге объектны ачылган мәдәни мирас объектлары исемлегенә кертү кирәклегә йә кирәк булмавы күрсәтелә.

6. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектның тарихи-мәдәни кыйммәтен билгеләү эшләре гаризаны теркәгән көннән алып туксан эш көненнән артмаган вакытта тәмамлана.

7. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия булган объектны ачылган мәдәни мирас объектлары исемлегенә кертү турындагы карар әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән карау акты нигезендә акт расланган вакыттан алып биш көн дәвамында Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы житәкчесе тарафыннан кабул ителә.

12 статья. Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында һәм жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру тәртибе

1. Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында һәм жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында мәдәни мирас объекты турында мәгълүмат булган

язмалар һәм билгеләр (алга таба – мәгълүмати язмалар һәм билгеләр) урнаштырыла.

Мәгълүмати язмалар һәм билгеләр Татарстан Республикасы дәүләт телләрендә эшлэнгән булырга һәм нык, чыдам материалдан ясалган чыганакта урнаштырылырга тиеш.

2. Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында урнаштыру өчен билгелэнгән мәгълүмати язмалар һәм билгеләр Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы белән килештерелгән эскиз проекты нигезендә эшләнә.

Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектсында, кагыйдә буларак, бер мәгълүмати язма һәм бер билге урнаштырыла.

3. Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр шушы объектлар Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән көннән алып бер ел дәвамында урнаштырыла.

Мәдәни мирас объектларында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру бурычы объектлар милекчеләренә йөкләнә.

4. Татарстан Республикасы милкендәге яисә муниципаль милектәге региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларына карата мәгълүмати язмалар һәм билгеләр әзерләү һәм урнаштыру эшләре мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге Татарстан Республикасы дәүләт программалары һәм муниципаль программалар нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Мәгълүмати язмалар һәм билгеләр, Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы белән килештереп, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларыннан түбәндәге очрақларда сүтеп алынырга мөмкин:

1) мәдәни мирас объектын саклау эшләре (ремонтлау-реставрацияләү эшләре) үткөрелгәндә;

2) мәдәни мирас объектынның тарихи-мәдәни әһәмияте категориясе үзгәргәндә йә мәдәни мирас объекты төренә, аның исеменә кагылышлы башка житди үзгәрешләр булганда мәгълүмати язмань һәм билгене алмаштыру кирәк булганда;

3) мәгълүмати язманьның һәм билгенәң матди чыганагы физик яктан тузганда;

4) мәдәни мирас объектын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрыннан төшереп калдырганда;

5) законнарда каралган башка очрақларда.

6. Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр эчтәлегенә, аларны урнаштыру тәртибенә һәм урыннарына карата таләпләр, шулай ук мәгълүмати язманьларны һәм билгеләрне исәпкә алу һәм аларның торышын тикшереп торунь гамәлгә ашыру тәртибе Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

7. Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларында мәгълүмати язмалар һәм билгеләр урнаштыру тәртибе муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

13 статья. Мәдәни мирас объекты территориясендә һәм мәдәни мирас объекттын саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү

1. Мәдәни мирас объектның бөтенлеген һәм сакланышын бозу куркынычы булганда, мәдәни мирас объект территориясендә һәм мәдәни мирас объекттын саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәте чикләнә яисә тыела.

2. Федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектның, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектның бөтенлеген һәм сакланышын бозу куркынычы барлыкка килгәндә, федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объект, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объект территориясендә һәм күрсәтелгән объектларны саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү яисә тыю турындагы тәкъдимнәр физик һәм юридик затлар тарафыннан Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органына жибәрелә.

3. Федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объект, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объект территориясендә һәм күрсәтелгән объектларны саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү яисә тыю турындагы карар Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тәкъдиме буенча әлегә статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәрне алган көннән утыз календарь көн дәвамында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кабул ителә.

4. Жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объект территориясендә һәм жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекттын саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү яисә тыю турындагы карар мәдәни мирас объект урнаша торган территориядәге жирле үзидарә органы тарафыннан ул үзе билгеләгән тәртиптә кабул ителә.

5. Федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объект, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объект, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объект территориясендә һәм күрсәтелгән объектларны саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү турындагы карар федераль башкарма хакимиятнең юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге органының территориаль органы белән килештереп кабул ителә.

6. Федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объект, региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объект, жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объект территориясендә һәм күрсәтелгән объектларны саклау зоналарында транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү яисә тыю турындагы карарда транспорт чаралары хәрәкәтен чикләү яисә тыю сроклары һәм шартлары каралырга тиеш.

14 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләрен, мәдәни мирас объектларын саклауның берләштерелгән зонасы чикләрен раслау

1. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре, шул исәптән мәдәни мирас объектларын саклауның берләштерелгән зонасы чикләре (Россия Федерациясе халыкларының аеруча кыйммәтле мәдәни мирас объектларын һәм

Бөтендөнъя мирасы исемлегенә кертелгән мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләреннән тыш), әлеге зоналар территорияләре чикләрендәге жирләрдән файдалануның махсус режимнары һәм әлеге зоналар территорияләре чикләрендәге шәһәр төзелеше регламентларына таләпләр дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай бәяләмәсен алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты нигезендә, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә архитектура һәм шәһәр төзелеше өлкәсендәге вәкаләтле органы, мәдәни мирас объекты урнаша торган территориядәге муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы белән килештереп, Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тәкъдиме буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана.

2. Федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларына карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләрен, шул исәптән мәдәни мирас объектларын саклауның берләштерелгән зонасы чикләрен (Россия Федерациясе халыкларының аеруча кыйммәтле мәдәни мирас объектларын һәм Бөтендөнъя мирасы исемлегенә кертелгән мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләреннән тыш), әлеге зоналар территорияләре чикләрендәге жирләрдән файдалануның махсус режимнарын һәм әлеге зоналар территорияләре чикләрендәге шәһәр төзелеше регламентларына таләпләрне раслау, мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы белән килештереп, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

15 статья. Региональ әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлык оештыру тәртибе, аның чикләрен һәм аны тоту режимын билгеләү

1. Региональ әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлык төзү, аны тоту режимын раслау турындагы карар дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы бәяләмәсе нигезендә әлеге тыюлык урнаша торган территориядәге муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы белән килештерелгән Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тәкъдиме буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кабул ителә.

2. Региональ әһәмияттәге тарихи-мәдәни тыюлыктар чикләре тарихи-мәдәни терәк планы һәм (яисә) тәкъдим ителә торган чикләргә нигезли торган башка документлар һәм материаллар нигезендә Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан билгеләнә.

16 статья. Региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр исемлеген, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең саклау предметын һәм региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясә чиген раслау тәртибе

1. Региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр исемлеге Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан раслана.

2. Региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр исемлегенә чикләрендә Россия

Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм тарихи җирлекнең саклау предметын тәшкил итә торган объектлар урнашкан һәм Татарстан Республикасы тарихы һәм мәдәнияте өчен аерым әһәмияткә ия булган торак пункт яисә аның өлеше (алга таба – торак пункт яисә аның өлеше) керә.

3. Торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертү инициативасы белән Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органына дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, юридик һәм физик затлар мөрәҗәгать итә ала.

4. Торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертү турында карар кабул итү өчен түбәндәгеләр тапшырылырга тиеш:

1) торак пункт яисә аның өлеше турында кыскача тарихи белешмә;

2) торак пунктның яисә аның өлешенә тарихи-мәдәни терәк планы;

3) торак пункт яисә аның өлеше территориясендә урнашкан Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары һәм ачыкланган мәдәни мирас объектлары исемлеге;

4) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкаръләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларының һәм ачыкланган мәдәни мирас объектларының, торак пункт яисә аның өлеше панорамаларының, торак пунктның яисә аның өлешенә әйләнә-тирә ландшафтының тарихи һәм хәзерге фотофиксация материаллары;

5) тарихи кыйммәткә ия шәһәр барлыкка китерә торган объектларның – тарихи корылышны барлыкка китерә торган һәм шул исәптән масштаб, күләм, структура, стиль, конструктив материаллар, төсле бизәлеш һәм декоратив элементлар нигезендә берләштерелгән биналарның һәм корылмаларның тасвирламасы һәм тарихи һәм хәзерге фотофиксация материаллары;

6) торак пунктның яисә аның өлешенә планировка структурасы, аның элементларын да кертеп, тасвирламасы;

7) торак пунктның яисә аның өлешенә күләм-пространство структурасы тасвирламасы;

8) торак пунктны яисә аның өлешен төзү композициясе һәм силуэты – вертикаль һәм горизонталь доминанталарның һәм акцентларның нисбәте тасвирламасы;

9) торак пунктның яисә аның өлешенә төрле шәһәр киңлекләре (буш, төзелеп беткән, яшелләндерелгән) арасындагы нисбәте тасвирламасы;

10) торак пунктның яисә аның өлешенә композиция-күренеш бәйләнешләре (панорамалары), табигый һәм кеше барлыкка китергән әйләнә-тирәнең нисбәте тасвирламасы;

11) региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясенә күздә тотыла торган цикләрә тасвирламасы һәм аларның кимендә 1:10000 масштабтагы картографик сурәте.

5. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән материалларны һәм документларны аларны

тапшырган көннөн алып дүрт ай дәвамында карый һәм торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертү турында йә кертүне кире кагу хакында карар кабул итә. Торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертү кире кагылган очракта, карарда кире кагу сәбәпләре нигезләп күрсәтелә.

6. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы үзе торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертү инициативасы белән чыгарга хокуклы. Бу очракта әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән материаллар һәм документлар Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан әзерләнә.

7. Торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертүне кире кагу өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) торак пунктның яисә аның өлешенең әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән критерийларга туры килмәве;

2) әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән материалларны һәм документларны тапшырмау яисә тулы күләмдә тапшырмау;

3) региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясе чикләре проектының тарихи җирлек территориясе чикләрен билгеләүгә карата Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган таләпләргә туры килмәве.

8. Торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертүне кире кагу турындагы карар, кире кагу сәбәпләрен нигезләп, язма бәяләмә рәвешендә рәсмиләштерелә һәм мондый карар кабул ителгән көннән алып өч эш көне дәвамында мөрәҗәгать инициаторына җибәрелә.

9. Торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертүне кире кагуга китергән сәбәпләр бетерелгәннән соң, мөрәҗәгать инициаторы документларны һәм материалларны әлеге статьяда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органына яңадан җибәргә хокуклы.

10. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы актының күчермәсе торак пунктны яисә аның өлешен региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр исемлегенә кертү турындагы карар кабул ителгән көннән алып өч эш көне дәвамында мөрәҗәгать инициаторына җибәрелә.

11. Региональ әһәмияттәге тарихи җирлекнең саклау предметы һәм региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясе чикләре әлеге статьяның 3 – 10 өлешләрендә билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан раслана.

12. Региональ әһәмияттәге тарихи җирлекнең саклау предметы Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан һәр региональ әһәмияттәге тарихи җирлеккә карата раслана.

13. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясенә торак пункт чикләре белән туры килми торган чикләрен расларга хокуклы.

17 статья. Региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә карата әзерләнгән жирләрдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен килештерү тәртибе

1. Региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләренә карата әзерләнгән генераль планнар проектлары, жирләрдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре проектлары Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы белән килештерелгә тиеш.

2. Жирле үзидарәнең шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендәге вәкаләтле органы региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә карата әзерләнгән жирләрдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләре проектын (алга таба – проект) муниципаль берәмлек башлыгына жибергәнче, проектны Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органына килештерү өчен жиберә.

3. Проектның региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең расланган саклау предметына туры килүе проектның килештерү предметы була.

4. Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы әлеге статьяның 2 өлеше нигезендә тапшырылган проектны карау нәтижәләре буенча ул кәргән көннән алып утыз көн дәвамында проектны килештерә йә аны килештерүдән баш тарта һәм тиешле бәяләмә бирә. Проектны килештерүдән баш тарткан очракта, бәяләмәдә баш тарту сәбәпләре нигезләп күрсәтелә.

5. Тапшырылган проектны килештерүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) проектта Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары турында, ачыкланган мәдәни мирас объектлары хакында яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең саклау предметын тәшкит итә торган объектлар турында белешмәләренең булмавы йә дәрәс булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләренең булуы;

2) проектның Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең саклау предметын тәшкит итә торган объектлар сакланышын тәмин итү максатларына һәм шартларына туры килмәве;

3) проектның региональ әһәмияттәге тарихи жирлекнең расланган саклау предметына туры килмәве.

6. Проектны килештерүдән баш тарту турындагы бәяләмәдә бәян ителгән искәртмәләр бетерелгәннән соң, жирле үзидарәнең шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендәге вәкаләтле органы проектны Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органына килештерү өчен яңадан тапшырырга хокуклы. Бу очракта проектны килештерү Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан жирле үзидарә органы яңадан мөрәжәгать иткән көннән алып утыз календарь көн дәвамында гамәлгә ашырыла.

7. Проектны килештерү аның мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге законнар таләпләренә туры килүе турындагы язмача бәяләмә рәвешендә Татарстан

Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан рәсмиләштерелә.

18 статья. Юкка чыккан мәдәни мирас объекттын торгызу

1. Татарстан Республикасында юкка чыккан мәдәни мирас объекттын торгызу махсус очракларда күрсәтелгән объектның аерым тарихи, архитектура, фәнни, сәнгать, шәһәр төзелеше, эстетик яисә башка әһәмияте булганда һәм аны торгызу өчен кирәкле фәнни белешмәләр житәрлек булганда гамәлгә ашырыла.

2. Татарстан Республикасында юкка чыккан мәдәни мирас объекттын федераль бюджет акчалары исәбеннән торгызу турындагы карар дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы бәяләмәсенә нигезләнгән һәм Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы белән килештерелгән мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы тәкъдиме буенча, жәмәгәтчелек фикерен исәпкә алып, ә дини билгеләнештәге ядкаръ яисә ансамбль торгызылган очракта, дини оешмалар фикерен исәпкә алып, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителә.

3. Татарстан Республикасында юкка чыккан мәдәни мирас объекттын Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән, шулай ук бюджеттан тыш акчалар исәбеннән торгызу турындагы карар Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тәкъдиме буенча Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан кабул ителә. Юкка чыккан мәдәни мирас объекттын торгызу турындагы тәкъдим Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан ул үзе билгеләгән тәртиптә әзерләнә.

4. Юкка чыккан мәдәни мирас объекттын Татарстан Республикасында муниципаль берәмлек бюджеты акчалары исәбеннән торгызу турындагы карар мондый мәдәни мирас объекты урнашкан территориядәге муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты нигезендә кабул ителә.

19 статья. Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектларын популярлаштыру

1. Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектларын популярлаштыруны оештыру мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы, Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең башка кызыксынучы органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, ижтимагый оешмалар, жирле үзидарә органнары, шулай ук юридик һәм физик затлар катнашында Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектларын популярлаштыруны мәдәни мирас объектларына физик тәәсир итү юлы белән гамәлгә ашыручы юридик һәм физик затлар, ижтимагый оешмалар федераль законнарда һәм әлеге Законда билгеләнгән мәдәни мирас объектларын дәүләт саклавы, аларны саклап калу һәм алардан файдалану таләпләрен үтәргә тиеш.

20 статья. Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге законнарны бозган өчен җаваплылык

Мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге законнарны бозган өчен вазыйфай, физик һәм юридик затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.”.

2 статья

1. Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты үз норматив хокукый актларын әлеге Законга туры китерергә, шулай ук әлеге Законны гамәлгә ашыруны тәмин итә торган Татарстан Республикасының норматив хокукый актларын әзерләүне һәм кабул итүне тәмин итәргә тиеш.

Татарстан Республикасы Президенты
вазыйфаларын вакытлыча башкаручы

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2015 елның 2 июле
№ 51-ТРЗ